

حضرت آیت‌الله جنتی «دام عزّه»
دبیر محترم شورای نکهبان

سلام‌علیکم؛

۳ فقره از مصوبات مجلس به تفصیل زیر، بررسی و نتایج حاصله جهت استحضار تقدیم می‌گردد:

موضوع اول: طرح یک فوریتی استفساریه ماده (۴۱) قانون الحق موادی به قانون تنظیم‌بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴؛

با عنایت به اینکه سنت‌های حضور در جبهه، مدت اسارت و... به معنای دقیق کلمه، جزء خدمت تلقی نگردیده، بلکه قانونگذار از باب تکریم و تقدیر از قشر ایثارگران، مدت مزبور را در حکم خدمت محسوب و ایثارگران را مجاز و مخیّر نمود تا در صورت تمایل، از این حق جهت تکمیل سنت‌های خدمت استفاده نمایند و نظر به اینکه در دیگر قوانین تکمیلی، قانونگذار این حق را به ایثارگران داده تا در صورت تمایل، مجددًا برای یکبار می‌توانند جهت ادامه خدمت تا نیل به سن بازنیستگی قانونی یا اتمام سی سال خدمت مورد نیاز، تقاضای اعاده به خدمت نمایند، بناءً علیهذا و با قطع نظر از قرائین فوق الذکر، بنظر می‌رسد تفسیر به عمل آمده توسط مجلس محترم متضمن هیچگونه توسعه یا تضییق حدود قانون نبوده، بلکه صرفاً در صدد تبیین مراد مقنن و منطبق با اصل ۷۴ قانون اساسی و در چارچوب نظریه تفسیری شورای محترم نکهبان ناظر بر اصل مزبور می‌باشد.

موضوع دوم: طرح یک فوریتی اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب

۱- پاراگراف ذیل ماده (۱) اصلاحی

با عنایت به اینکه تصویب آئین‌نامه‌ها از جمله اختیارات هیأت دولت هست چنانچه مقصود از عبارت: «... در چارچوب آئین‌نامه مربوط ...» مندرج در ذیل ماده ۱ اصلاحی آن بوده که،

شورای اسلامی شهر، مقام تصویب کننده آئیننامه باشد، این امر، بنظر علاوه بر مغایرت با اصل ۱۳۸ قانون اساسی، بدلیل فراتر بودن از حدود اختیارات مصرح در «قانون تشکیلات وظایف و انتخابات شورای اسلامی شهر...»، مغایر با اصل ۱۰۰ قانون اساسی نیز خواهد بود.

۲- ماده (۲) اصلاحی

در ماده (۲) اصلاحی اشاره به تغییر و اصلاح تبصره ۱ از ماده (۴) لایحه دارد. معلوم نمی‌باشد آیا هر دو پاراگراف یعنی صدر و ذیل تبصره ۱ ماده (۴) لایحه تماماً حذف می‌گردد یا اینکه اصلاحیه به عمل آمده صرفاً ناظر بر عبارت پایانی تبصره بوده و صدر تبصره محفوظ و به قوت خود باقی است؟ بنظر اصلاحیه به عمل آمده از این حیث ناقص می‌باشد.

۳- ماده (۴) اصلاحی به جای گزینی از ماده (۶) لایحه

بنظر می‌رسد پیش‌بینی مجازات حبس، مغایر با بند ۱۶ از سیاست‌های کلی نظام ناظر بر امور قضائی باشد. که بر اعمال مجازات جای گزین حبس تأکید می‌ورزد.^۱

موضوع سوم : لایحه اصلاح قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۷

۱- ماده (۱) اصلاحی

چنانچه درج عبارت: «و در پی موافقت مقام معظم رهبری ...» در متن ماده قانونی، ضروری باشد مستند بودن قانون، اقتضاء آن دارد تا شماره و تاریخ موافقت صادره مورد تصریح قرار گیرد. متن مشروح مذاکرات مجلس نیز اشاره‌ای به این تصریح ندارد.

۲- بند ط الحقی به انتهای جزء ۲ بند ج ماده (۵) اصلاحی:

عبارت «همسران غیرمزدوج شهدا» بنظر از حیث ترکیب ادبی و دستور زبان فارسی، رسانی‌باشد.

^۱ بند ۱۶ از سیاست‌های کلی نظام در امور قضائی.

«تناسب جرم و جزا و اصلاح عناوین جرم و کاهش مجازات زندان و تبدیل آن به مجازات دیگر.»

۳- با عنایت به ماده (۱۴) اصلاحی که تصویب کلیه آئیننامه‌ها به موجب اصل ۱۳۸ قانون اساسی، از جمله اختیارات هیأت دولت می‌باشد، شایسته است در صدر بند ۸ الحاقی به ماده (۸) اصلاحی، کلمه «پیشنهاد» قبل از واژه «تصویب» اضافه گردد.

۴- صدر بند ۹ از ماده (۱۰) اصلاحی

عبارة : «انعقاد هرگونه قرارداد» ابهام دارد، زیرا عبارت شامل قراردادهای صلح و داوری هم خواهد شد. چون رعایت تشریفات اصل ۱۳۹ قانون اساسی در انعقاد قراردادهای مزبور ضروری است علیهذا عبارت فوق الذکر از این حیث در مغایرت با اصل مزبور خواهد بود .

توضیح : لازم به ذکر است که عبارت «و پایان دادن به دعاوی از طریق مصالحه و یا ارجاع به داوری با رعایت قوانین» به انتهای بند ۳ از ماده (۱۰) اصلاحی، اضافه گردید. لکن چون بند ۱۰ الحاقی به لحاظ عام و مؤخر بودن چه بسا، در مقام عمل، در تعارض با بند ۳ قرار خواهد گرفت لذا اصلاح آن جهت رفع تعارض، ضروری می‌باشد.

۵- بند ۱۱ ماده (۱۰) اصلاحی

اقداماتی نظیر «تأسیس، ادغام، انحلال ... علاوه بر رعایت «چارچوب قوانین و مقررات» به «مصطفیات هیأت امناء» هم موکول گردیده است. بنظر می‌رسد در قسمت اخیر، باید منوط به پیشنهاد هیأت امناء گردد و الا در مقام عمل علاوه بر اینکه امکان تعارض بین یکی از دو چارچوب، متصور است، بنیاد هم می‌تواند با قصد گریز از قوانین و مقررات، صرفاً مصوبات هیأت امناء را مستمسک اقدامات خود قرار دهد. علیهذا، نیاز به رفع ابهام دارد.

N0034 /
قربانعلی مهری
قائم مقام مرکز تحقیقات

رونوشت:

- اعضاء معزّز فقهاء و حقوقدانان شورای محترم نگهبان، جهت استحضار
- جناب آفای دکتر کدخدایی، معاون محترم اجرایی و امور انتخابات، جهت استحضار